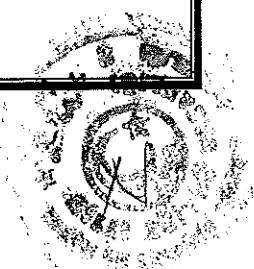

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**İMAM HATİP VE ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI**

ANKARA, 2015

GİRİŞ

Âdem (a.s.) peygamberden günümüze, insanın yaşadığı her zaman ve muhitte, gerek iç ve gerek dış dünyaya dair hep bir gelişim ve değişim olagelmiştir. Bu bağlamda faziletli insan yetiştirmeye ve yeryüzünü imar faaliyetleri de devam etmiştir. Zaman içerisinde tıkanmalar olduğunda, insanoğlunu yeniden uyarmak için Peygamberler gönderilmiş, nübüvvet sonrasında da bu süreç devam etmiştir.

İslam kültür ve medeniyeti, Âdem Peygamber'den Hz. Muhammed'e (s.a.v) kadar gelen vahyin ekseninde günümüze kadar İslam dinini kabul eden toplumların İslam'ın temel değerlerinden hareketle oluşturdukları ortak bir medeniyetin adıdır. Bu medeniyet, diğer medeniyetlere birçok yönyle kaynaklık etmiş, insanlığın istifade ettiği kültürel mirasın oluşmasına katkı sağlamış, dahası insanlığın manevi ihtiyaçlarını da gözetmiş ve gidermiştir.

Hangi kültür ve medeniyetin ürünü olursa olsun insanın ruh dünyası ve yeryüzünü imar için ürettiği medeniyetler birbirini beslemiş olmakla birlikte aynı zamanda birbirini yok etmeye yönelik mücadeleler de vermişlerdir. İslam kültür ve medeniyeti ise yeryüzü coğrafyasında çatışmacı ve yok edici olmak yerine barışın ve ıslahın tesisini önceleyen bir öze sahiptir.

İslam kültür ve medeniyeti vahiy eksenlidir. Vahiy ise ilk insana isimlerin öğretilmesinden itibaren insanlığın yolunu aydınlatmıştır. Dolayısıyla, sosyal, kültürel ve ekonomik yönden toplum hayatını yeniden şekillendirmiştir. Bu medeniyetin mensupları; yönetim, sosyal adalet, fen ilimleri ve sosyal ilimler alanında örnek metinler ve uygulamalar ortaya koymuşlardır. Bu medeniyetin hâkim olduğu havza ve kıtalarda toplumda huzur ve barış teşekkül etmiş, kültür, sanat ve mimari alanlarında ise şaheserler ortaya konulmuştur.

Bu ders ile öğrencilerin medeniyet mirası ile bir köprü kurmaları sağlanarak, zihinlerinde bir medeniyet tasavvuru oluşturulacaktır. Yarınıları kuracak olan gençlerin, kendi köklerinden beslenen, geleceği kurmada özgüveni olan bireyler olmalarının yanı sıra yapacakları özgün çalışmalarla kendi kültür ve medeniyetlerine katkı sağlama bilincine sahip olmaları amaçlanmaktadır.

Anadolu İmam Hatip Liselerinin 12. sınıflarında okutulacak olan İslam Kültür ve Medeniyeti Dersi'nin Öğretim Programında; İslam Kültür ve Medeniyeti'nin Doğusu, İslam Kültür ve Medeniyeti'nin Esasları, İslam Kültür ve Medeniyeti'nde Sosyal ve Ekonomik Hayat, İslam Kültür ve Medeniyeti'nde İlim, İslam Kültür ve Medeniyeti'nde Sanat, İslam Kültür ve Medeniyeti'nde Şehir, İslam Kültür ve Medeniyeti'nin Bugünü ve Geleceği adlı 7 ünite yer almaktadır.

1. GENEL AMAÇLAR

- İslam kültür ve medeniyeti Dersini alan öğrenciler;
1. İslam kültür ve medeniyetinin doğusunu, gelişimini ve kaynaklarını bilir.
 2. İslam kültür ve medeniyetinin temel esaslarını ve özelliklerini bilir.
 3. İslam kültür ve medeniyetinde sosyal ve ekonomik hayatı yönlendiren ahlaki ilkeleri, değerleri ve kurumları bilir.
 4. İslam kültür ve medeniyetinde ilmin önemini, gelişen müesseseleri ve ilmi faaliyetleri açıklar.
 5. İslam kültür ve medeniyetinde sanatı yönlendiren temel unsurları açıklar.
 6. İslam kültür ve medeniyetinde şehir ve şehrin kimliğini oluşturan unsurları açıklar.
 7. İslam kültür ve medeniyetinin mevcut durumunu ve yeniden güçlendirilmesi için yapılan çalışmaları fark eder.

3. PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN İLKE VE AÇIKLAMALAR

1. Öğrenme-öğretim etkinliklerinde öğrenci merkezli öğrenme ve öğretme yöntem, teknik ve stratejileri kullanılacaktır.
2. Öğrenme-öğretim etkinliklerinde bulunurken ünite, konu ve kazanımlara uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılır.
3. Şehirlerin tarihi dokusundan, sanat çalışmalarından, ilmî faaliyetlerden ve güncel örneklerden olabildiğince yararlanılacak ve ilgili tarihi yer ve mekânlara geziler düzenlenir.
4. Kültür ve medeniyet alanlarında çalışmaları olan günümüz düşünce ve ilim insanların düşünce ve eserlerinden azami derecede yararlanılır.
5. Öğrencilerin konularla ilgili soru sormaları, tartışmaları sağlanarak konulara olan ilgileri artırılır.
6. Tarihi olay ve olgular işlenirken bilimselik ilkesi göz önünde bulundurulur.
7. Ünite konuları işlenirken; İslam'ın ana kaynakları olan ayet ve hadisler esas alınacak, sahaba ve diğer İslam büyüklerinin düşünce ve uygulamaları örneklerle açıklanır.
8. İslam kültür ve medeniyetlerinin maddi ve manevi yönleri bir bütünlük içerisinde verilir.
9. İslam kültür ve medeniyetini diğer medeniyetlerden ayıran hususlar, medeniyetin oluşumunu etkileyen temel değerler ve onun ruhunu yansitan yorumlar örneklerle açıklanacak, öğrencilerin düşünce ve yorumlama becerilerini geliştirmek için etkinlikler yapılabilir.
10. Her bir ünite için kullanılacak süre ve ünitelerin işleniş sırası programda belirlenmiştir. Bununla birlikte zümre öğretmenlerince öğrenci seviyesi ve çevre şartlarına uygun planlamalar yapılır.

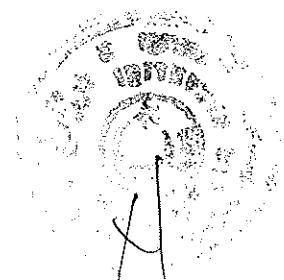
11. Konu ve kazanımlar tarih, İslam tarihi, İslam bilim ve düşünce tarihi vb. derslerle ilişkilendirilir.

4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme; programın genel amaçları, kazanımları, içeriği, öğrenme-öğretimme süreciyle birlikte dinamik bir bütünüñ önemli bir parçasıdır. İslam kültür ve medeniyeti dersinde kullanılacak ölçme ve değerlendirme etkinlikleri öğrencilerin ilgili temel kavram ve ilkeleri anlama düzeylerini ölçmenin yanında, öğrencilerin sahip oldukları değerleri ve aktif katılım becerilerini de ölçmeye yönelik olmalıdır. Bu nedenle, ölçme değerlendirme etkinlikleri, öğrenme-öğretimme sürecinin başlangıcında, öğrenme etkinlikleriyle birlikte planlanmalıdır.

Ölçme ve değerlendirme süreci hazırlanırken temel ilkelerden hareket edilmelidir. Bu temel ilkeler amaç ve kazanımlarla uyumlu olma, öğrenme-öğretimme süreciyle bütünlük sağlama (Süreci değerlendirme), ölçme araçlarıyla çeşitlilik oluşturma, kendini değerlendirme ve bireysel farklılıklardır.

İslam kültür ve medeniyeti dersinde ölçme ve değerlendirme yapılırken kısa cevaplı, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, eşleştirilmeli sorulardan oluşan testler kullanabileceği gibi performansa dayalı değerlendirme yapmak için; açık uçlu sorular, gözlem formları kullanılabilir. Ayrıca öğrenme süreçleri hakkında bilgi edinmek ve onlara dönüt vermek amacı ile öğrencilerle görüşmeler yapılabilir, öğrencilerin kendilerini ve akranlarını değerlendirmelerine fırsat verilebilir. Sadece öğrenme ürünü değil, öğrenme süreçleri de değerlendirilmelidir. Değerlendirmedeki bu değişiklikler birçok açıdan öğrencilerin öğrenme konusunda sorumluluk sahibi olmasını ve öğrenciklerin farkında olmalarını sağlar.

**5. İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ ÖĞRETIM PROGRAMININ
ÜNİTELERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ**

ÜNİTELER		KAZANIM SAYILARI	DERS SAATİ	KAZANIM ORANLARI %
1.	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN DOĞUŞU	5	10	16,129
2.	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN ESASLARI	3	8	9,677
3.	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNDE SOSYAL VE EKONOMİK HAYAT	4	12	12,903
4.	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNDE İLİM	5	12	16,129
5.	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNDE SANAT	5	10	16,129
6.	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNDE ŞEHİR	4	10	12,903
7.	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN BUGÜNÜ VE GELECEĞİ	5	10	16,129
	TOPLAM	31	72	100

6. İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE AÇILIMLARI

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ			
L. ÜNİTE	KONULAR	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1.	1. Kültür ve Medeniyet Kavramları 2. İslam Kültürü ve Medeniyetinin Doğuşu ve Gelişimi 3. İslam Kültürü ve Medeniyetinin Kaynakları 3.1. Akl-ı Selim 3.2. Kur'an ve Sünnet 3.3. Beş Duyu (Havâss-ı Selîme) 3.4. Örf ve Adetler 3.5. Diğer Kültür ve Medeniyetler	Bu ünite sonunda öğrenciler, 1. Kültür ve medeniyet kavramlarını açıklar. 2. Peygamberlerin İslam kültür ve medeniyetinin önemini açıklar. 3. Hz. Muhammed'in İslam kültür ve medeniyetindeki yerini fark eder. 4. İslam kültür ve medeniyetinin kaynaklarını açıklar. 5. İslam kültür ve medeniyetinin diğer kültürlerden farklıdır.	1. kazanım işlenirken, kültür ve medeniyet kavramları tanımlanarak, kültür ve medeniyet ilişkisine vurgu yapılacaktır. 2. kazanım işlenirken, Peygamberlerin medeniyetlerin oluşumundaki belirleyici yeri ve önemini açıklanacaktır. 3. kazanım işlenirken, Hz. Muhammed'in İslam Kültürü ve Medeniyetini, Hz. Âdem'den itibaren oluşan vahye dayalı ilkelere üzerinde yeniden inşa ettiğini açıklanacaktır. 4. kazanım işlenirken, Hz. Muhammed dönemi ve sonrasında gelişen İslam Kültürü ve Medeniyetinin diğer medeniyetlerden de (Mezopotamya, Mısır, Yunan-Roma, İran, Hint ve Çin) yararlandığı açıklanacaktır.

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN DOĞUSU

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ			
ÜNİTE	KONULAR	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
II. ÜNİTE	1. İslam Kültür ve Medeniyetinin Esasları 1.1. Tevhid 1.2. Hürriyet 1.3. İnnilik 1.4. Özgürülük 1.5. Yerlilik 1.6. Evrensellik 1.7. Suh 2. İslam Kültür ve Medeniyetinde Yönetim Anlayışının Esasları 2.1. Emancı 2.2. Adalet 2.3. Lütfiyyat 2.4. İstisare 2.5. Meşruiyet	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. İslam kültür ve medeniyetinin kendine özgü esasları olduğunu bilsin. 2. İslam kültür ve medeniyetinin esaslarını açıklar. 3. İslam kültür ve medeniyetinin yönetim anlayışının esaslarını açıklar.	1. kazanım işlenirken, İslam Kültürü ve Medeniyetinin esaslarının medeniyet bilinci ve oluşumu üzerinde etkili olduğu örneklerle açıklanacaktır. 2. kazanım işlenirken, İslam Kültürü ve Medeniyetini; tevhidi merkez alan, hürriyeti, ilmi, evrenselliliği ve barış ilke edinen bir medeniyet olduğu açıklanacaktır. 3. kazanım işlenirken, yönetim biçimlerinin ve kurumlarının isleyişinde Kur'an ve Sünnelerin koymuş olduğu ilkeler doğrultusunda hareket edildiği ölçüde iyi örneklerin ortaya çıktıığı açıklanacaktır. Ayrıca yeryüzündeki birçok temel sorunun adaletsizlikten kaynaklandığı, İslam kültür ve medeniyetinin öngördüğü adalet anlayışının insanlığın saadeti için gerekli olduğu vurgulanacaktır.

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ

III. ÜNİTE	KONULAR	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. İslam ve Toplum 2. İslam Toplumunu Yönlendiren İlkeler 2.1. Güven 2.2. Kardeşlik 2.3. Yardımlaşma ve Dayanışma 2.4. İyiliğ Emretme, Kötülküten Sakindırma 2.5. Hak ve Adaleti Gözetme 3. İslam Toplumunda Sosyal Hayat 3.1. İnsan-Allah ilişkisi 3.2. İnsan-insan ilişkisi 3.3. İnsan-Toplum ilişkisi 3.4. İnsan-Evren ilişkisi 4. İslam Toplumunda Ekonomik Hayat	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. İslamiyet'in fert ve topluma verdiği önemi fark eder. 2. İslamiyet'in, huzur ve barış içerisinde yaşayın erdemli bir toplum oluşması için koymuş olduğu ilkeleri ve bu ilkelerin İslam medeniyetinin oluşumuna etkilerini açıklar. 3. İslam kültür ve medeniyetinde sosyal hayatı oluşturan ilişkilerin ilkelerini ve medeniyete yansımalarını açıklar. 4. İslam kültür ve medeniyetinde ekonomik düzenin ilkelerini ve günümüz toplumlari için gerekliliğini fark eder.	1. kazanum işlenirken, İslam kültür ve medeniyetinde “esrefî mahlükat” olan insan ile erdemli bir toplumun özellikleri açıklanacaktır. 2. kazanum işlenirken, İslam toplumunda ayrim gözetilmeksızın herkesin düşüncce ve hayatının temel insan hakları doğrultusunda güvence altında olduğu vurgulanacak, bireylerin birbirlerini kardeşlik hukuku çerçevesinde koruyup gözettilikleri ömeklerle açıklanacaktır. 3. kazanum işlenirken, insan-Allah ilişkisinde iman, ihsan, ihlas, takva; insan –insan ilişkisinde âdemiyet, insan onuru, merhamet, isar; insan-toplum ilişkisinde aile, mescit, vakıf, tekke ve dergâhlar, ahlilik; insan-evren ilişkisinde emanet duygusu, şevre bilinci, israf ve tüketim kültürü kavramlarının toplumsal yansımalarına ve işlevlerine yer verilecektir. 4. kazanum işlenirken, İslam toplumunun ekonomik düzeninin; halal kazancı esas alan, israfi ve faizi reddeden, adil paylaşımı, zekât ve infakı emreden ilkeler ile buna dayalı kurumlar (Beytülmal, divan vb.) üzerine bina edildiği açıklanacaktır.	

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ

IV. ÜNİTE	KONULAR	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ		
		KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR	
	1. Kur'an ve Sünnette İlim 2. İlim' Hayatın Gelişimi ve Dünyadaki Etkileri 2.1. Kur'an-ı Kerim'in Cem ve Coğaltılması 2.2. Hadislerin Tedvin ve Tasnifi 2.3. Tercüme Hareketleri 2.4. İlim Araştırmaları ve Telif Faaliyetleri 2.5. İlim Faaliyetlerin Diğer Medeniyetlere Etkileri 3. İlim Kurumları 3.1. Mescitler 3.2. Kütüphaneler 3.3. Medrese, Mektep ve Üniversiteler	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. Kur'an'ın ilme verdiği önem ile ilmi faaliyetlerin başlamasında Hz. Peygamberin ve sahabenin rolünü öneklerdir. 2. Kur'an'ın cem'i ile hadislerin tedvin ve tasnifinin, ilmi faaliyetlerin başlangıcı olduğunu bilir. 3. Müslümanların değişim şartları karşısında yeni ve özgün çözümler üretip ilmi sistemləştirerek, kazandırdıklarını fark eder. 4. Müslümanların ilmi faaliyetlerinin diğer medeniyetlere katkılarını fark eder. 5. İslam kültür ve medeniyetinde ilim müesseselerinin ortaya çıkışındaki temel faktörleri, kurumların işlevini ve önemini açıklar.	1. kazanım işlenirken, Hz. Peygamber'in bir mualim olarak gönderilmiş olduğu, ilmi hayatın gelişimi için yürüttüğü faaliyetler Daru'l-Erkam ve Surefe Mektebi gibi örneklerle açıklanacaktır. 2. kazanım işlenirken, Kur'an'ın kitap haline getirilip çoğaltılması, hadislerin tedvin ve tasnif faaliyetleri ile bu faaliyetlerin ilim erbabının yetişmesinin, kurumsallaşmasının önünü açtığı örneklerle açıklanacaktır. 3. ve 4. kazanım işlenirken, İslam kültür ve medeniyetinde ilmi faaliyetlerde öncü ve örnek çalışmalarla (Dil, Fıkih, Kelam, Tefsir, Kelam, Hadis, Tarih, Felsefe, Coğrafya, Tip, Astronomi, Matematik, Fizik, Kimya) ana hattlarıyla yer verilecek, bu çalışmaların diğer medeniyetlerdeki ilmi gelişmelerle etkisi örneklerle belirtilecektir. 5. kazanım işlenirken, ilim müesseselerinin İslam kültür ve medeniyetinin gelişmesindeki rolleri/katkıları açıklanacaktır. Bu kazanımda Beytül-Hikme, Rasathanе vb. kurumlardan da bahsedilecektir.	

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ

V. ÜNİTE	KONULAR	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Sanat ve Sanatın Kapsamı 2. İslam Kültürü ve Medeniyetinde Sanat Anlayışı 3. Dil ve Edebiyat 4. Mimari 5. Güzel Sanatlar 6. Musiki	Bu ünite sonunda öğrenciler, 1. İslam kültür ve medeniyetinde sanatı yönlendiren ve şekillendiren anlayışı yorumlar. 2. İslam kültür ve medeniyetinde dil ve edebiyatın yerini ve önemini fark eder. 3. İslam kültür ve medeniyetinde mimariyi şekillendiren anlayışları örnek mimari eserler üzerinden yorumlar. 4. İslam kültür ve medeniyetinde güzel sanatların özelliklerini örneklerle açıklar. 5. İslam kültür ve medeniyetinde müzikin yerini ve etkilerini örneklerle açıklar.	1. kazanım işlenirken, sanatın tanımı yapılacak ve İslam kültür ve medeniyetinde sanatın ayet ve hadisler doğrultusunda şekillendiği, bir amacının olduğu ve insanın tekâmül arayışı için bir araç niteliğinde olduğu açıklanacaktır. 2. kazanım işlenirken, İslam edebiyatının Kur'an-ı Kerim kaynaklı olduğu ve farklı İslam toplumlarının katkılarıyla geliştiği açıklanacaktır. 3. kazanım işlenirken, İslam'da sanat anlayışının sadece estetik amaçlı olmadığı, insanların ihtiyaçlarına yönelik oluşturulduğu; İslam coğrafyasında farklı kültürlerde inşa edilen örmek mimarı eserlerden yola çıkarak açıklanacaktır. 4. kazanım işlenirken, hüsni hat, tezhip, minyatür, çini, ebru vb. sanatların Özellikleri ve işlevleri açıklanacaktır. 5. kazanım işlenirken, İslam kültür ve medeniyetinde müsikî ve müzikin insan üzerindeki etkisi üzerinde durulacaktır.	

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNDE SANAT

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ

VI. ÜNİTE	KONULAR	KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
	1. Şehirleşmenin Tarihçesi 2. Şehir ve Medeniyet İlişkisi 3. Şehir ve Özellikleri 3.1. Şehrin Düzeni ve Fiziki Unsurları 3.2. İslam Medeniyetinin Beşiği Olan Şehirler	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. Şehirleşmenin başlama nedenlerini açıklar. 2. Şehirleşme ile medeniyet arasındaki ilişkisi fark eder. 3. Müslümanların kurduğu şehirlerin cami ve medrese merkezli bir anlayışla yapılandırıldığı fark eder. 4. İslam Kültür ve Medeniyetinde, medeniyet merkezi olan şehirlerin hangi özellikleriyle öne çıktığını açıklar.	1. kazanım işlenirken, şehir olgusuna vurgu yaparak insanın maddi ve manevi ihtiyaçlarının şehrin örtaya çıkmasında etkili olduğu böylelikle şehirleşmenin insanlık tarihi ile başlığı açıkläraktır. 2. Şehirleşmenin başlama nedenlerini açıklar. 3. kazanum işlenirken, İslam şehrinin Müslümanların hayat anlayışları ile mekân tasavvurlarının bir ürünü olduğu ve Hz. Peygamber tarafından yeniden yapılandırılan Medine'nin, daha sonra Müslümanlar kuruluşu şehirler için model oluşturduğu açıklanacaktır. Ayrıca şehirde mabed, çarşı, mahalle, mektep, mesken, hamam, çeşme ve mezarthık gibi unsurların bir bütünlük içinde işlevselleştiğiyi ve bu yaklaşımın Müslümanların hayatına yansımaları açıklanacaktır. 4. kazanum işlenirken, medeniyetimizde önemli yeri olan şehirlerin (Mekke, Medine, Kudüs, Bağdat, Kahire, Buhara, Kurtuba, Saraybosna, İstanbul vb.) belirgin özellikleri, hangi coğrafyada kurulduklarına vurgu yapılır. Osmanlı döneminde de şehrin dünyayı güzelleştirme ve şıklendirme prensibiyile vücuda getirilmiş olduğu açıklanacaktır. Ayrıca günümüz şehir yapılanmasının insan ilişkilerine etkisine de değinilecektir.

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNDE ŞEHİR

İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ DERSİ

VII. ÜNİTE	KONULAR	KAZANIMLAR	ACIKLAMALAR
	1. İslam Kültürü ve Medeniyeti Üzerine Yapılan Araştırmalar 2. İslam Kültürü ve Medeniyetinin Diğer Medeniyetlere Ekisi 3. İslam Kültürü ve Medeniyetinin Bugünü ve Geleceği	Bu ünite sonunda öğrenciler; 1. İslam kültür ve medeniyeti hakkında çalışma yapan araştırmacıları ve ortaya koydukları eserleri bilir. 2. İslami kültür ve medeniyetinin çeşitli bölgelerinde İslam dünyasının çeşitli güçlemesi için ortaya çıkan düşünceler akımları, sosyal, ekonomik ve ilmi çalışmalar açıklar. 3. Kazanım işlenirken, İslam kültür ve medeniyetinin hiçbir zaman sırını başka medeniyet havzalarının tecrübe ve birikimlerine dönmemiş, bu tutumun altında kendine güvenin getirdiği karşılaşmaktan ve kaybolmaktan korkmama duygusunun yattığı açıklanır. 4. Günümüzde Müslümanların sahip olduğu maddi ve manevi imkânları fark eder. 5. İnsanlığın dirilişi için İslam kültür ve medeniyet birliğinin yeni açılalar sağlayacağını fark eder.	1. kazanım işlenirken, İslam Kültürü ve Medeniyeti üzerine araştırma yapan Müslümanların ve Şarkiyatçıların çalışmalarına yer verilir. 2. kazanım işlenirken, İslam dünyasının çeşitli güçlemesi için ortaya çıkan düşünceler akımları, sosyal, ekonomik ve ilmi çalışmalar açıklar. 3. kazanım işlenirken, İslam kültür ve medeniyetinin hiçbir zaman sırını başka medeniyet havzalarının tecrübe ve birikimlerine dönmemiş, bu tutumun altında kendine güvenin getirdiği karşılaşmaktan ve kaybolmaktan korkmama duygusunun yattığı açıklanır. 4. kazanım işlenirken, İslam'ın tarihi birikimi, İslam coğrafyasının stratejik önemi, doğal kaynakları ve beseri potansiyeli açıklanır. 5. kazanım işlenirken, İslam kültür ve medeniyet birliğinden hareketle, gelecekte daha yaşanabilir bir dünya için Müslümanların sorumluluk ve hedeflerinin neler olması gerektiği açıklanır.

**İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNIN
BUGÜNU VE GELECEĞİ**

